

EURO ZPRÁVY

**Informační bulletin pro členy a sympatizanty České strany sociálně demokratické
vydávaný delegací poslanců za ČSSD v Evropském parlamentu
vedoucí delegace Dr. Libor Rouček**

EU2009.CZ

České předsednictví Evropské unie

www.eu2009.cz

1. Úvodem	str. 2	5. Mladí lidé v Evropě	str. 8
2. České předsednictví EU	str. 2	6. Co projednal Evropský parlament	str. 10
3. Libor Rouček - rozhovor	str. 5	7. Aktuality - Zajímavosti	str. 12
4. Richard Falbr - rozhovor	str. 7	8. Z díáře europoslanců	str. 15

ročník 2009 / číslo 1 / datum vydání 30. ledna 2009

1. Úvodem

Vážení přátelé, milí čtenáři,

v prvním vydání našeho měsíčníku v roce 2009 jsme se nemohli zaměřit na nic jiného než na české předsednictví Evropské unie. Od 1. ledna stojí naše republika v čele Unie 27 členských států se 495 milióny obyvatel. Jaký byl první měsíc našeho předsednictví? Jaké naše předsednictví zatím vyvolalo reakce, jak nás naši evropští partneři hodnotí? Tyto a související otázky nás vedly k obecnějšímu zamyšlení nad naším postavením a naší rolí v Evropské unii. Vše ostatní tak jako vždy naleznete v pravidelných rubrikách.

Přejeme Vám příjemnou a informativní četbu.

redakce

2. České předsednictví EU

Ve středu 14. ledna představil na plénu Evropského parlamentu priority a program českého předsednictví EU předseda české vlády Mirek Topolánek. O obsahu jeho vystoupení a reakcích na něj Vás obšírněji informujeme na

stranách **10 až 12**. Se sebevědomím a arogancí jemu vlastní si Topolánek, mimo jiné, dovolil poučit přítomné europoslance o tom, co je demokracie. "Demokracie je diskuse", ocitoval prvního československého prezidenta T. G. Masaryka. Když si však někteří europoslanci v 'diskusi', která na plénu proběhla, dovolili říci cokoliv kritického na adresu českého prezidenta Klause, zareagoval na to premiér Topolánek velmi podrážděně. Zdá se, že diskuse v Topolánkově pojetí ano, ale na prezidenta si rozhodně sahat nedáme...

Kritika

S tvrdou kritikou českého předsednictví, která dobře vystihuje převládající negativní dojem evropských partnerů, vystoupil **britský labourista Garry Titley**. Doslova prohlásil:

"Velice mě zaujalo vyjádření českého premiéra, že opozice torpéduje české předsednictví. Já se totiž domnívám, že sám český prezident dělá, co může, aby poškodil české předsednictví. České předsednictví říká, že činí vše, co je v jeho silách, pro další rozšíření Evropské unie, zejména pokud jde o Chorvatsko. Pokud tak české předsednictví opravdu činí, proč neratifikuje Lisabonskou smlouvu? Koneckonců česká vláda se k tomuto dokumentu zavázala a měla by tak tento svůj závazek naplnit. Nalijme si čistého vína: není to právě nejlepší začátek pro evropské předsednictví. Český prezident si myslí, že klimatický balíček je zbytečný a hloupý luxus. Český ministr financí přirovnává kroky EU směřující k nastartování ekonomiky postižené světovou finanční krizí k opatřením z doby vlády komunismu. V budově Rady EU je instalováno umělecké dílo, které urazilo snad každou členskou zemi, nejvíce však Bulharsko. A první oficiální stanovisko českého předsednictví k vojenskému konfliktu v Gaze muselo být dementováno a staženo jen po několika málo hodinách. ... Evropská unie urgentně potřebuje silné vedení. Dosavadním výsledkem českého předsednictví je zjištění, že čím dříve bude mít Evropská unie plnohodnotného předsedu Rady EU, tím lépe. Jinými slovy: čím dříve budeme mít Lisabonskou smlouvu, tím lépe. Protože jedině společný evropský postup dokáže Evropě zajistit stabilitu a bezpečí, zvýšit její vliv ve světě a pomoci zotavit se z finanční a ekonomické krize. Evropa se bez silného vedení neobejde!"

Jak vidíme české předsednictví 'my' a 'oni'

Dojem a hodnocení dosavadních výsledků českého předsednictví jsou **u našich zahraničních partnerů** zatím veskrze negativní. Pozitivně byla hodnocena snad jen aktivita premiéra Topolánka v době krize způsobené zastavením dodávek ruského plynu do Evropy. Dohoda o rozmístění evropských pozorovatelů, kterou mezi Kyjevem a Moskvou Topolánek pomohl zprostředkovat, však v prvních dnech stejně naplňována nebyla a české předsednictví pak již bohužel s žádnou další iniciativou nepřišlo. Například premiéři Slovenska

a Bulharska, Robert Fico a Sergej Stanišev, tak byli nuceni zahájit jednání doslova 'na vlastní pěst'.

Dojem a hodnocení, které v České republice pomáhají o českém předsednictví utvářet **naše domácí** (převážně pravicová) **média**, jsou však diametrálně odlišné od toho, co si můžeme přečíst každý den v zahraničním, a to nejen evropském, tisku. V domácím zpravodajství se o českém předsednictví žádné pochybnosti ani negativa neobjevují, naopak čeští novináři líčí naše předsednictví jako naprosto bezproblémové a tedy vlastně úspěšné. Vystává tak řada otázek, například, zda nám zahraniční média tak trochu neublíží, zda vůči nám nejsou nespravedlivě zaujatá? A také otázka, jak máme my doma, v České republice, přistoupit k českému předsednictví, k jeho dosavadním chabým výsledkům a prohřeškům? Máme o těchto věcech mlčet, abychom snad nepoškozovali 'dobré jméno' naší země v zahraničí? Je snad ten, kdo výkony českého předsednictví kritizuje, špatným vlastencem či snad dokonce zrádcem? Platí snad, že 'kdo nejde s námi, jde proti nám'...?

'Jetzt erst recht'

Udělejme nyní malou odbočku a obraťme pozornost k našim jižním sousedům do Rakouska. S Rakušany, ať se nám to líbí či nelíbí, máme hodně společného. Společnou historii (od roku 1526 do roku 1918 vládli naší zemi Habsburkové), podobnou kulturu, podobnou národní kuchyni... Dokonce jazykově existuje mnoho podobností, i když je čeština jazykem slovanským a němčina germánským. V českém jazyce bychom našli stovky a možná tisíce tzv. 'germanizmů', čili výrazů převzatých z německého jazyka a dodnes hojně užívaných, převážně v hovorovém jazyce. Výrazy jako 'mančaft', 'vercajk', to 'šmakuje', to 'pasuje' anebo třeba 'mírnixtýrnix' přešly do našeho jazyka právě z rakouské němčiny. Čeština pak obohatila rakouskou němčinu o výrazy, jako 'Zwetschken', 'Powidl', 'Liwanden' anebo 'Sliwowitz'.

A s Rakušany, ať se nám to líbí či nelíbí, máme také podobnou mentalitu. Když se v roce 1985 ucházel o úřad rakouského prezidenta Kurt Waldheim, tehdy již bývalý generální tajemník OSN, vyšla najevo jeho nacistická minulost

zpravodajského důstojníka wehrmachtu. Waldheim se ocitl pod obrovským mezinárodním tlakem a zdálo se, že jeho politická kariéra je u konce. Rakouská veřejnost, včetně politických špiček, se však postavila na jeho stranu. V rakouské společnosti převládla mentalita, kterou dobře vystihuje německý výraz '**jetzt erst recht**', volně přeložený jako: 'teď jim to teprve ukážeme'. V květnu roku 1986 byl Kurt Waldheim navzdory mezinárodnímu veřejnému mínění skutečně zvolen rakouským prezidentem. Během celého volebního období byl však v naprosté mezinárodní izolaci a na zahraniční cesty jezdil pouze do Vatikánu a k diktátorům v arabském světě, jejichž cílem bylo zničení státu Izrael.

Podobně, zdá se, je to se vztahem značné části české společnosti a některých politických špiček k Václavu Klausovi. Václav Klaus samozřejmě není Kurt Waldheim a není v žádném případě našim úmyslem tyto dva politiky jakkoliv srovnávat. Faktem však je, že i Václav Klaus se octil - díky svým extrémním názorům na globální oteplování, evropskou integraci či současnou světovou finanční krizi - v naprosté mezinárodní izolaci. Také on nepřispívá k dobrému obrazu naší země v zahraničí. To však nebrání části naší společnosti a některým politikům v tom, aby Václava Klause všemožně bránili. Dokládají to jak jeho vysoká popularita ve veřejnosti, tak i výroky mnohých politiků. Na našeho pana prezidenta si přece sahat nedáme!

Německý týdeník Der Spiegel u příležitosti Waldheimova úmrtí 14. června 2007 na adresu Rakušanů napsal, že se u nich vytvořila jakási **mentalita 'vozové hradby'**, kterou se obklopili proti kritice z okolního světa. Tato poznámka Spiegelu je vskutku zajímavá až symbolická. Vozová hradba je totiž prvek, který zaujímá důležité místo právě v naší národní historii a jejích interpretacích. Byli to totiž husité v první polovině 15. století, kteří se za svými 'vozovými hradbami' bránili nájezdům z okolního světa - útokům 'cizáků', 'Němců', katolické šlechty i katolické církve... Nepřetrvávají tak čistě náhodou také v české mentalitě zbytky této 'vozové hradby' bránící nás před okolním světem, který nám nerozumí a je k nám nespravedlivý...?

Humor

My Češi jsme byli vždy hrdí na náš 'český humor'. Humor nám pomáhal překonávat ty nejtěžší okamžiky naší historie. Všichni si určitě vzpomínáme na bezpočet anekdot z doby normalizace, jejichž neměnnými protagonisty byli pánové Reagan, Brežněv a Husák. Domácí knihovničku našich babiček a dědečků pak zdobily několika-dílné sbírky vtipů z období protektorátu. Český humor se vyznačuje tím, že se před ničím nezastaví, nikdo a nic mu není svaté. Někdy se umíme zasmát i sami sobě, nejraději se však bavíme na cizí účet.

To, bohužel, ukázala i umělecká mystifikace s názvem **Entropa**, která měla být kulturním překvapením českého předsednictví. Entropou se však jejímu autorovi Davidu Černému i českému předsednictví podařilo urazit či velmi nepříjemně šokovat řadu našich evropských partnerů. Bulharský 'turecký záchod' musel být zakryt plátnem, Slovensko se za svůj 'uherský salám' spokojilo s oficiální omluvou. To, že se kvůli svým 'onanujícím fotbalistům' neozvala Itálie, je již jen štěstím v neštěstí. Humor, na který je snad každý Čech tak hrdý (Haškův Švejek či Svěrákův a Smoljakův Cimrman jsou skutečnými skvosty naší národní kultury) - možná Topolánkovou vládou původně zamýšlen jako tajná zbraň, tak naprosto selhal a spíše se obrátil proti České republice. Omluva vicepremiéra Vondry při slavnostním odhalení Entropy všem, kterých se umělecké dílo dotklo, tuto trapnou situaci již nemohla nezachránit.

Tragický Čunek v Evropském parlamentu

Chabé výkony a chyby českého předsednictví se však neprojeví jen zmatenými výroky ke konfliktu v Gaze či urážlivým uměleckým dílem, o jehož pravém obsahu neměla vláda údajně vůbec tušení. Rovněž vystoupení některých ministrů na zasedáních výborů v Evropském parlamentu vyvolalo velké rozpaky. Vůbec nejhorší prezentaci zatím předvedl (dnes již naštěstí bývalý) ministr pro místní rozvoj Jiří Čunek, jenž se na jednání Výboru pro regionální rozvoj totálně ztrapnil. Svůj předem napsaný projev dokázal ještě jakžtakž přečíst, poté však už následovala série trapasů žánrově oscilujících mezi tragikomedii a kabaretem.

Čunkův tragikomický kabaret se dal naplno do pohybu ve chvíli, kdy měl ministr reagovat na otázky přítomných europoslanců. V tu chvíli se, jak lakonicky prohlásil jeden z přítomných českých účastníků, "v plné nahotě" ukázalo, že se pan ministr v problematice evropské regionální politiky vůbec neorientuje. "Vždyť odpovídal na něco úplně jiného", konsternovaně konstatoval další z přítomných. A nejen to. Čunkovy odpovědi byly zcela zmatečné, neměly hlavu ani patu a povětšinou nedávaly vůbec žádný smysl. Dva francouzsky hovořící zástupci Evropské komise si co chvíli snímali tlumočnická sluchátka a marně se mezi sebou pokoušeli shodnout na tom, co vlastně mělo být obsahem několika předchozích vět?

Mnozí se nad vystoupením ministra Čunka velmi dobře bavili a někteří přítomní si museli chvílemi zakrývat tváře, aby snad nepropukli v hlasitý smích. Do smíchu však určitě nebylo komisařce Danutě Hübnerové. Právě když odpovídala na jeden z dotazů europoslanců, ministr Čunek ji v půli věty naprosto neomaleně přerušil a začal sám odpovídat na něco zcela jiného. Užaslá komisařka se v tu chvíli nezmohla na jediné slovo - snad proto, že na ni ministr Čunek zahuhlal něco česky, čemu s největší pravděpodobností vůbec nerozuměla. (Jen na okraj je potřeba podotknout, že Čunek během celého jednání nemluvil jinak než česky, zatímco komisařka Hübnerová, jejímž rodným jazykem je polština, všechny své projevy přednáší v plynulé angličtině.) Z posunků a gestikulace účastníků jednání bylo zřejmé, že je chování a vystupování českého ministra zcela zaskočilo.

Pro pořádek je třeba konstatovat, že vystoupení některých jiných ministrů byla v Evropském parlamentu hodnocena vesměs kladně. Například ministři Bursík či Langr dokonce odpovídali na položené otázky v angličtině, stejně jako jejich vládní kolegové Schwarzenberg a Vondra (resorty zahraničí, resp. evropských záležitostí).

Role sociální demokracie

Česká strana sociálnědemokratická stojí před velmi těžkou úlohou: na jedné straně objektivně a poctivě hodnotit výkony a výsledky Topolánkovy vlády v době českého

předsednictví; na druhé straně vždy nadřazovat zájem České republiky a jejích občanů nad úzký zájem stranický. A je to právě sociální demokracie, která je jako jediná politická strana u nás schopna tuto roli zvládnout. ČSSD vždy posuzovala a bude posuzovat politiku jakékoliv vlády pouze z hlediska zájmu občanů. Svou historií, svým programem a svými hodnotami je česká sociální demokracie pevně zakotvena v mezinárodním socialistickém, sociálnědemokratickém a labouristickém hnutí. ČSSD nikdy nebyla stranou nacionalistickou nýbrž stranou mezinárodní - internacionalistickou. Jako taková nejlépe chápe význam a smysl evropského integračního procesu. Veškeré pokusy a kroky Topolánkovy vlády i prezidenta Klause směřující k oslabení pozice České republiky v Evropě i ve světě bude sociální demokracie vždy tvrdě kritizovat a oponovat. Právě z tohoto důvodu je ČSSD například rozhodným zastáncem co nejrychlejší ratifikace Lisabonské smlouvy.

Byli jsme před Rakouskem ...

Na konečné hodnocení českého předsednictví pod taktovkou Topolánkovy vlády a prezidenta Klause je ještě brzy, máme za sebou teprve první z celkových šesti měsíců. Slovy jednoho ze slovenských kolegů v Evropském parlamentu, který je v otázce našeho předsednictví nezávislým pozorovatelem, se zatím hodnocení České republiky v roli předsednické země EU pohybuje na stupnici 'tři mínus', spíše 'čtyři'. Taková známka by ve škole jistě nikoho nepotěšila. Nezbyvá než doufat, že se Topolánkova vláda v nadcházejícím období stačí vzpamatovat. ČSSD se bude vládě snažit k tomuto procitnutí pomoci: radou, férovou kritikou i pochvalou, bude-li si to vláda zaslouhat.

Nejvýznamnější český politik a historik 19. století, Dr. František Palacký, ve své slavné stati z roku 1865 'Idea státu rakouského' zformuloval proslulou větu: 'Byli jsme před Rakouskem, budeme i po něm'. Stejně tak si může být Evropská unie jednou věcí zcela jista: byla před českým předsednictvím a bude určitě i po něm. Naší národní ambicí by však mělo být Evropu obohatit, přispět k jejímu lepšímu fungování a posílení jejího postavení ve světě. Zatím se nám to příliš nedaří. S napětím budeme

očekávat práci českého předsednictví v dalších týdnech a měsících. (VM)

3. Libor Rouček - rozhovor

Libore, jak hodnotíš první měsíc českého předsednictví EU?

"Česká republika měla jako první postkomunistická země z bývalého sovětského bloku ideální příležitost představit se sobě, Evropě i světu jako moderní vyspělá země, která za dvacet od pádu Železné opony udělala velký pokrok. A to jak v hospodářství, tak i sociální oblasti či myšlení. Bohužel tuto příležitost - lze to říci již nyní - jsme nevyužili, ba jsme jí trestuhodně propásli. A tím nemám na mysli přihlouplé spoty typu 'My to Evropě osladíme' nebo plastiku Davida Černého Entropa, kterou jsme urazili polovinu evropských národů. Naše země měla také příležitost sehrát velkou roli například při srůstání tzv. staré a nové Evropy. Toto od nás řada lidí očekávala, řada lidí nás měla za poměrně vyspělou kultivovanou zemi, která rozumí jak západní tak i východní části našeho kontinentu. Tato očekávání jsme nenaplnili.

Pokud jde o hodnocení našich prvních konkrétních kroků, v případě energetické krize si na rozdíl od některých kritiků myslím, že české předsednictví až na jednu či dvě drobné chyby udělalo maximum. Ministerský předseda i ministr průmyslu se rozjeli do Moskvy a Kyjeva a společně s Evropskou komisí hledali řešení a v rámci svých možností udělali vše, co bylo v tu chvíli možné. Co se týká izraelsko-palestinského konfliktu, zde česká strana, jak se mnozí obávali, zaujala bohužel pozici, která nahrává pouze jedné straně. Výsledkem je to, že naše důvěryhodnost a naše možnosti na Blízkém východě jsou omezeny. Za správnou a velmi důležitou považuji prioritu energetické bezpečnosti. Chce-li být Česká republika jako předsednická země úspěšná a napravit si do určité míry reputaci,

toto je oblast, na kterou by se měla soustředit. Podobně bychom se měli zaměřit na rozvíjení tzv. východní dimenze EU.

Na závěr tohoto krátkého hodnocení zmíním ještě jeden nesplněný domácí úkol, který na nás vrhá špatné světlo, a tím je ratifikace Lisabonské smlouvy. Čeští představitelé bohužel nedovedou dát jasnou odpověď na dotazy svých evropských kolegů, kdy tento dokument, k jehož ratifikaci se ministerský předseda zavázal, bude v našem parlamentu přijat?"

Zmínil jsi izraelsko-palestinský konflikt v Gaze. Týdeník The Economist o sporu Židů a Arabů v Palestině nedávno informoval jako o stoleté válce, která navíc ještě není zdaleka skončena. Co by zde mělo mezinárodní společenství dělat?

"Izraelsko-palestinský konflikt bohužel probíhá po generace a obávám se, že současná krize v Gaze tento konflikt jen prodlouží. Řešení tohoto konfliktu spočívá jen ve vzájemném kompromisu a hledání ústupků, tak aby vedle sebe mohly existovat a v bezpečí žít dva nezávislé státy - Izrael a Palestina. Izrael se bohužel nepoučil ze své invaze do Libanonu, nepoučil se v tom smyslu, že tento konflikt nemá vojenské řešení. Mezinárodní společenství - jak sousedé na Blízkém východě, tak i Evropa a USA - musí podat oběma znesvářeným stranám pomocnou ruku. Nejdříve je potřeba dosáhnout trvalého příměří a poskytnout humanitární pomoc. Souběžně je však nutno připravit půdu pro zahájení mírových rozhovorů s cílem trvalého řešení konfliktu včetně otázek hranic, nelegálních osad, statutu Jeruzaléma a uprchlíků. Příchod Baracka Obamy do Bílého domu nabízí k tomuto kroku historickou příležitost."

V úterý 20. ledna byl do úřadu amerického prezidenta oficiálně uveden Barack Obama. Co mohou Amerika, Evropa a svět od v pořadí již 44. amerického prezidenta očekávat?

"Nástup Baracka Obamy a jeho první dny a týdny v úřadě jsou obdivuhodné. Například minulému demokratickému prezidentovi Billu Clintonovi trvalo dlouhé měsíce, než se ve svém úřadě

zapracoval a než jeho administrativa začala naplno fungovat. Barack Obama má od prvního dne jasný program, jak v otázkách domácí politiky tak i zahraničních věcí. Okamžitě přišel s návrhem řešení ekonomické krize. Pokud jde o Blízký východ a zahraniční politiku, hned druhý den po inauguraci jmenoval ministryni zahraničí, zvláštního velvyslance pro situaci na Blízkém východě a zvláštního velvyslance pro situaci v Afghánistánu a Pákistánu. Obama si je velmi dobře vědom, že všechny tyto věci spolu přímo souvisí. Je si vědom toho, že řešení těchto problémů Amerika nevládne sama a že potřebuje spojení a partnery. Ti se nachází hlavně v Evropě. Ve svém telefonickém rozhovoru s ruským prezidentem však Barack Obama naznačil, že podává pomocnou ruku též Rusku, Číně a dalším zemím. První dny a týdny Obamova prezidentství jsou tedy velkým příslibem do budoucna."

Všude se píše a mluví o světové hospodářské krizi, která již reálně zasáhla významné světové ekonomiky. Jak hluboká tato krize může být, jaké dopady můžeme očekávat v naší zemi a s jakým řešením by měly přijít vlády nejvyspělejších zemí světa?

"Celý svět, všechna hospodářská odvětví bez výjimky se nachází uprostřed hluboké ekonomické krize. Tato krize již velmi silně zasáhla také Rusko a vážné potíže má i třeba Čína. Krizi je potřeba řešit společně, společnými metodami a prostředky. Bohužel jsme se ještě nedostali z první fáze této krize. Navzdory stovkám miliard dolarů, které byly napumpovány do bankovního a finančního sektoru, banky stále ještě neplní svou funkci dodávat likviditu průmyslovým podnikům."

Krize se naplno začíná projevovat už i v České republice. Banky jsou u nás sice v dobrém stavu, ale dochází k prudkému poklesu zahraniční poptávky a tudíž i poklesu výroby a nárůstu nezaměstnanosti. Řešení je nutno hledat jako doma - například v lepším využívání čerpání strukturálních fondů EU pro velké infrastrukturní projekty - tak i koordinací společných kroků a opatření na evropské i globální úrovni. Česká vláda, i přes stanovení správné priority pro naše předsednictví (Ekonomika), v tom zatím bohužel mnoho neudělala."

4. Richard Falbr - rozhovor

Jaké je Tvé dosavadní hodnocení českého předsednictví?

"Na hodnocení je brzy, přesto si myslím, že jsme mnoho slávy například při řešení konfliktu v Gaze neudělali. Pokud chcete vystupovat jako zprostředkovatel, nemůžete jednu ze stran označit za teroristickou. Je skutečností, že Hamas, byť vyhrál demokratické volby sledované pozorovateli z EU a získal ze 132 křesel v palestinském parlamentu 74, je teroristickou organizací. Hamas ale nemá pouze vojenské křídlo. Stará se také o humanitární pomoc. Svou volební kampaň postavil na odmítání Fatahu prolezlého korupcí. Je smutné, že odmítá jednat s Izraelem, protože Izrael se vojensky porazit nedá.

Mise Topolánka na Ukrajině a do Ruska nepřinesla sice okamžité výsledky, ale neposuzoval bych jí jako vyložený propadák. Náš premiér se aspoň přesvědčil, že tolik velebená Oranžová revoluce nevynesla do čela Ukrajiny věrohodné představitele. Ukrajinci si znemožnili jak jednání o vstupu do EU, tak jednání o vstupu do NATO.

Naše kampaň odstartovaná kostkou cukru a pokračující tureckým záchodem Bulharů je mimořádně nešťastná a vyvolává v některých lidech pocit, že jsme blbci. K dalšímu hodnocení budeme moci přistoupit až v závěru našeho předsednictví. Ale nepředpokládám, že to bude velká sláva."

Jak by měla Česká republika reagovat na zvyšující se počet nezaměstnaných, zejména na množící se počet nezaměstnaných zahraničních dělníků?

"Odpověď na tuto otázku je velmi obtížná. Propuštění agenturní pracovníci, kteří přišli ze zahraničí, se hromadí na ubytovnách a nemají peníze na návrat domů. Je vidět, že jsme se vůbec nepoučili ze zkušeností starých členských zemí. A do toho jsme zavedli zelené karty, které přiliv

cizinců ještě zvýší. Krachující podniky nevyplácí lidem mzdy a dříve platná úprava, kterou prosadila Českomoravská konfederace odborových svazů (to jest, že z toho, co z podniku zbude, se nejprve uspokojí mzdy zaměstnanců), se ze záhadných důvodů změnila.

Po okázalém nezájmu vlády o čerpání prostředků z **Globalizačního fondu**, který má pomoci za-

městnancům podniků, na nichž stálo hospodářství určitého regionu nebo města, se konečně česká vláda probudila a hledá způsob, jak peníze čerpat.

Když jsem ministra Nečase upozornil na to, že z tohoto fondu čerpají velké země jako Francie a Německo, pokynul blahosklonně hlavou, že se na to podívá. Přitom například Světlá nad Sázavou, kde pádem sklárny přišli všichni zaměstnanci o možnost uplatnit se jinde, je jedním z důvodů pro žádost o peníze z tohoto fondu."

Jak hodnotíš vznik nové politické strany SSO - Strany Svobodných Občanů, kterou založili lidé z okolí Václava Klause? Průzkum STEMu ukázal, že by ji volilo až 20% lidí...

"Viděl jsem Petra Macha několikrát a velký dojem na mě neudělal. Nevěřím tomu, že je bude volit 20% lidí. Pokud uberou hlasy ODS, jenom dobře. Obecně řečeno, lidé z okolí Klause jsou to, čemu se anglicky říká 'yesmeni'- příkyvovači. To ostatně svědčí o jejich možné kvalitě."

Jak hodnotíš naši domácí politickou situaci? Je vhodné měnit ministry v době evropského předsednictví?

"Domácí politická situace je výborná! Jen tak dál a volby vyhraje s velkou převahou. Děsí mě představa, jak Vlasta Parkanová velí loďstvu Evropské unie v boji proti somálským pirátům. Kocáb, Parkanová a Liška mohou vytvořit kapelu. Škoda, že tam chybí Daniel Landa, ale to možná Topolánek ještě napraví. Ministry v době předsednictví měnila řada zemí a Topolánek to taky v Evropském parlamentu vysvětlil. A země, které to udělaly, vyjmenoval."

Jak hodnotíš vystoupení ministra Nečase na Výboru pro zaměstnanost a sociální věci?

"Ministr Nečas na Výboru pro zaměstnanost a sociální věci vystoupil ve stylu 'neuspokojím ani nenadchnu'. Byl zdvořilý a usměvavý a některé jeho názory vyvolaly mezi sociálními demokraty zděšení. Ale co jiného se dalo čekat...?"

Jaké další dění můžeme očekávat v projednávání směrnice o pracovní době?

"Mám radost, že mě španělský kolega Alejandro Cercas nominoval do vyjednávacího týmu, který má o novém znění směrnice hledat jménem Evropského parlamentu ve smířčím řízení možný kompromis s členskými státy v Radě. Předpokládám ovšem, že české předsednictví bude dělat všechno pro to, aby výsledkem smířčího řízení nebylo nic, a tak platil dosavadní stav. S tím se ovšem spokojit nelze.

Ale faktem je, že tlak některých členských zemí na to, aby se 'jelo' podle toho, co se dohodlo za slovinského předsednictví, bude značný. Pokud jde o pracovní pohotovost lékařů, ti čeští jsou s dosavadní úpravou doma spokojeni. Pohotovost na pracovišti je považována za výkon práce a podle toho je také odměňována. Ustanovení o maximální délce přesčasové práce se obchází sjednáváním dohod o pracovní činnosti. Takže kategorický postoj českých lékařů lze shrnout do věty: 'Nepřipustit, aby pohotovost na pracovišti nebyla považována za výkon práce.'"

5. Mladí lidé v Evropě

Aleš Chmelař, 21 let, Praha, Paříž

<http://www.politoblog.eu/>

Aleši, kolik je Ti let, kde jsi žil a kde studuješ?

"Největší část z mých jednadvaceti let jsem strávil v České republice. Ve srovnání s generací našich

rodičů se však přede mnou a mými vrstevníky otevřely obrovské možnosti. Studovat dnes v zahraničí je asi tak složité, jako bylo před dvaceti lety pro člověka z menšího českého města studovat v Praze. Doprava je rychlejší, administrativa, kulturní a jazykové bariéry menší. Byla by škoda takových možností nevyužít, zvláště když díky evropským programům, jako je Erasmus, jsou podobné pobyty přístupné i pro chudší domácnosti. Studovat v zahraničí je jednoduše velká příležitost! Část posledního ročníku gymnázia jsem tedy strávil ve Švýcarsku a teď už druhým rokem studuji dijonskou sekci **Sciences Po**, neboli Pařížského institutu politických věd."

SciencesPo.

Proč jsi se rozhodl studovat právě ve Francii?

"Vzdělávací systém Francie je oproti ostatním zemím západní Evropy velice otevřený směrem do zahraničí. V Česku jsou kromě čistě francouzského gymnázia i čtyři francouzsko-česká gymnázia, která nabízí svým studentům rozhled v podobě studia podle dvou rozdílných metod. Po vystudování takového gymnázia je studium nebo profesionální působení v zahraničí spíše logickým důsledkem.

Vůbec si nemyslím, že by vysoké školy v České republice neměly patřičnou úroveň. Jestliže však má člověk možnost studovat v zahraničí, zdokonalit tak své vyjadřovací schopnosti a otevřít se kulturním rozdílům, pak by měl cítit přirozené nutkání tak učinit. Sciences Po je navíc výborná a unikátní univerzita, která se může srovnávat s těmi nejprestižnějšími univerzitami anglosaského typu."

Jak vnímáš současnou českou a evropskou politickou scénu?

"Co se české politiky týče, nejsem až tak skeptický jako průměrný občan. Určité znepokojení je však na místě. Jsem toho názoru, že běžná politika je v určitém ohledu řemeslo téměř jako každé jiné. Nedá se úplně říct, že čeští politici jsou úplně špatní řemeslníci. Česká politika je přesto jakýsi pitoreskní samorost, který nerespektuje pravidla běžná na západě, ač modelově by měla právě tam směřovat.

Stále tedy ještě neděláme profesionální politiku. Případy korupce a nevysvětlené praktiky jsou nadto ještě příliš běžné a někteří ústavní činitelé zneužívají svého morálního postavení, aby šířili své extrémistické názory v zemi i ve světě – mám pocit, že ani nemusím být konkrétní. Ve střednědobém horizontu, po zvolení „standardního“ prezidenta, vidím budoucnost české po politiku spíše růžově.

Co se týče evropské politiky, tam nevidím žádný větší problém – až na vystupování některých osobností, kteří se zvláště tváří v tvář ekonomické krizi snaží schovávat za metody a témata hodná předválečného období, jako je protekcionismus, xenofobie či bipolarizování světové politiky. Byl bych nerad, kdyby se Evropská unie omezila na zrušení hranic mezi evropskými státy a zvýšení bariér mezi Evropou a zbytkem světa. Evropa musí zůstat otevřená, či se ještě více otevřít. I když se nám to může zdát nebezpečné, je to v zájmu Evropy i celého světa. Politika, která míří k větší uzavřenosti, je pouhým populismem, který těží ze strachu lidí z globalizace a ze všeho cizího."

Jak zatím hodnotíš české předsednictví EU?

"Nepatřím k těm hnidopišským, neustále se podceňujícím Čechům, kteří vidí v českém předsednictví jen další možnost, jak se ztrapnit před celým světem. Mrzí mě rovněž, že západní Evropané 'a priori' podceňovali Českou republiku. Přestože nejsme členy eurozóny a přestože prezident naší země má ve svém repertoáru zajímavou řadu eurofobních čísel, jsme plnohodnotným členem Evropské unie. Nevidím důvod, proč bychom nemohli být i plnohodnotným předsedou.

V tomto směru si myslím, že můžeme příjemně překvapit, že se můžeme ukázat v dobrém světle. Doposud se může zdát, že české předsednictví je jen sbírkou vtipných vážných kuriozit, ale mám pocit, že to v mnoha směrech reflektuje spíš skepsi, kterou západní státy k naší politice chovaly. Nedávný výstup gumového Sarkozyho ve francouzských „gumácích“ částečně bohužel reflektoval skutečnost; západní Evropané mnohdy netuší, že Československo již neexistuje, že jsme nikdy nebyli sovětskou republikou, že běžným dopravním prostředkem u nás není osel a že mezi

Čechy a Čečenci je podobnost pouze ve jméně. Ukážeme-li se jako silná předsednická země, jako moderní a vyspělá demokracie, pak se mohou tyto stereotypy konečně stát minulostí. Na to nás ale musí ostatní státy brát vážně. Je příliš brzy cokoli soudit, ale doufám a pevně věřím, že české předsednictví bude otevřené, nestrannické a pomůže Evropě se posunout o něco dál. Předpoklady na to máme."

Jakou očekáváš účast mladých lidí u příštích evropských voleb?

"Zde jsem spíše optimista. I když se zřejmě nepohybují v těch nejreprezentativnějších kruzích české mládeže, mám pocit, že volební účast mladých lidí bude v těchto volbách větší než v roce 2004. Před pěti lety, kdy jsme do Unie vstupovali, měli lidé docela vágní představu o tom, co to Evropská unie je. EU byla pro Východoevropany něco vnějšího – necítili se být její součástí a politika na evropské úrovni je nezajímala. To byl případ u nás, ale např. i na Slovensku, kde volební účast nedosáhla ani sedmnácti procent. Lidé si dnes již uvědomují, že Evropská unie má vliv na jejich každodenní život – zvláště v kontextu světové krize a dalších globálních problémů. Národní státy uzavřené samy do sebe zkrátka nemohou v globalizovaném světě efektivně fungovat. Mladí si to uvědomují více než před pěti lety a mnohem více než předchozí generace. Proto předpokládám, že volební účast mladých lidí v nadcházejících volbách bude vyšší než v roce 2004."

Jaké máš plány a přání do budoucna?

"Jestliže všechno půjde podle mých představ, třetí rok svých studií strávím v Rakousku a pátý na Svobodné univerzitě v Berlíně. Základní „tábor“ v podobě konečného diplomu budu mít přítomně stále v Paříži. Chtěl bych se po všech stránkách dobře připravit na profesionální život. **Collège d'Europe v Bruggách** se nabízí jako přirozená a hlavně kvalitní příprava na práci v jedné z evropských institucí, kam bych posléze rád zamířil. Nemám však v plánech žít v Belgii až do konce života. Rád bych se vrátil s ranečkem zkušeností do Čech a pokusil se podle svých

College of Europe
Collège d'Europe

Natolin

kvalitní příprava na práci v jedné z evropských institucí, kam bych posléze rád

možností změnit tamější politiku. Nevěřím ve fatalismus. Myslí-li si lidé, že je politika špatná, pak přitahuje rovněž i špatné lidi a stává se ještě horší. To je bludný kruh, ze kterého je potřeba vystoupit.

A to bych si také opravdu přál do budoucna: aby se české politice podařilo očistit se od aury špinavosti a mafianství. Zajímáme se o to, kterou stranu lidé volí a jakou důvěru jim dávají, ale málo se ptáme, jakou důvěru chovají lidé k politice jako takové."

6. Co projednal Evropský parlament

PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ

12. - 15. ledna 2009, Štrasburk

TOPOLÁNEK NA PLÉNU EP

Český premiér **Mirek Topolánek** v roli úřadujícího předsedy Rady EU vystoupil ve středu **14. ledna** v plénu Evropského parlamentu, aby **seznámil**

poslance EP s prioritami a programem českého předsednictví. To bude soustředěno do tří hlavních bodů: **Ekonomika, Energetika a Evropská unie ve světě.** Topolánek se ve svém vystoupení zavázal, že jako předseda Rady bude usilovat o nalézání kompromisů a moderování společné evropské debaty. V roce 2009 čekají podle něj Evropskou unii důležité výzvy: je třeba pokračovat v řešení institucionálních otázek (ratifikace Lisabonské smlouvy), zapojit se do řešení konfliktu na Blízkém východě a nalézt řešení pro otázku energetické bezpečnosti. Topolánek vyjádřil přesvědčení, že jako země závislá na dovozu plynu a ropy a bývalý stát východního bloku Česká republika velice dobře rozumí významu energetické bezpečnosti jako podmínky nejen ekonomického blahobytu, ale i svobodné a nezávislé zahraniční politiky. České předsednictví také považuje za svou morální povinnost posilovat spolupráci se zeměmi, které zatím k EU nepřistoupily. Má proto v úmyslu "přesvědčit Unii o významu Východního

partnerství". Třetím příspěvkem by mohly být zkušenosti z bankovního sektoru, který v České republice prošel vážnou krizí na konci 90. let. "Díky stabilizaci finančních institucí jsme dnes jednou z velmi mála zemí, které nemusely pumpovat peníze daňových poplatníků do záchrany bank postižených finanční krizí", konstatoval Topolánek. (Zapomněl však dodat, že to byla právě ODS, která uvrhla český bankovní sektor do chaosu a že to byla ČSSD pod vedením Miloše Zemana, která český bankovní sektor očistila a privatizovala.)

- ***Ekonomika***

České předsednictví se, slovy Topolánka, zasadí především o řádnou implementaci závěrů Deklarace summitu G20 z listopadu 2008 a závěrů Evropské rady z prosince 2008. Klíčovým předpokladem úspěchu bude zabránění nadměrné regulaci a protekcionismu. Předsednictví se bude věnovat také realizaci Evropského plánu hospodářské obnovy a bude přítom klást důraz na jeho zasazení do rámce Lisabonské strategie. V dlouhodobém horizontu se jedná zejména o posilování konkurenceschopnosti EU a plné prosazování a uplatňování čtyř základních svobod, na nichž je EU založena.

- ***Energetika***

Vzhledem k tomu, že české předsednictví je přesvědčeno, že hrozící nedostatek energie by okamžitě a dlouhodobě zničil nejen evropské hospodářství, ale i evropskou svobodu a bezpečí, bude rozhodně "pokračovat v úsilí o zajištění bezpečné, konkurenceschopné a udržitelné energetiky pro Evropu". Dalším úkolem v této oblasti bude také diverzifikovat dodavatelské a přepravní cesty, vážně se zabývat otázkou budování plynovodu Nabucco a podporovat výstavbu nových ropovodů. Aby bylo možno vyhnout se dalším podobným krizím, je nutné také zvýšit transparentnost v plynařském odvětví, seriózně uvažovat o rozvoji bezpečné jaderné energetiky a urychleně realizovat vybudování infrastruktury uvnitř EU, aby byly členské země efektivně propojeny. S touto otázkou je také úzce spjata problematika ochrany klimatu. V této oblasti bude snahou českého předsednictví dosáhnout globálně přijatelné dohody o nastavení redukčních závazků

po roce 2012 a připravit cestu k dosažení širokého mezinárodního konsensu na konci roku 2009 v Kodani.

- **EU ve světě**

První události českého předsednictví (eskalace konfliktu na Blízkém východě) ukázaly nutnost aktivního přístupu samotné EU, ale také koordinaci s významnými světovými i regionálními hráči. Potvrzuje se, že pro "dosažení míru je nemožné bez toho, aby Palestina začala fungovat jako plnohodnotný stát, který je schopen garantovat na svém území právo a pořádek a bezpečí svým sousedům". Dalším úkolem českého předsednictví v otázce zahraničněpolitických vztahů bude také příprava Východního partnerství, které předpokládá posílení spolupráce se zeměmi tohoto regionu, a především s Ukrajinou. Důraz bude kladem rovněž na posilování transatlantických vztahů, bez nichž "EU nemůže efektivně vykonávat svou roli silného globálního hráče, stejně jako ji dnes nemohou samostatně vykonávat Spojené státy". Dialog s USA bude zaměřen především na oblast hospodářství, klimatu, energetiky a spolupráce s třetími zeměmi. Pro postavení EU ve světě bude mít zásadní význam také pozice, kterou členské státy zaujmou při vyjednávání o nové dohodě o partnerství s Ruskem. České předsednictví proto bude usilovat o nalezení jednotného postoje k této otázce a bude také pokračovat v jednáních o rozšíření o země Západního Balkánu a o Turecko.

- **Lisabonská smlouva**

Bude také na českém předsednictví pokračovat v debatě s Irskem ohledně osudu Lisabonské smlouvy. Mirek Topolánek je přesvědčen, že tyto rozhovory je nutné vést citlivě a s respektem k suverenitě irských občanů. Vzhledem k tomu, že závěr předsednictví bude poznamenán volbami do Evropského parlamentu, bude české předsednictví usilovat o dokončení významných legislativních návrhů ještě před koncem volebního období.

Následná debata

V rámci debaty zazněla na adresu českého předsednictví z úst mnoha europoslanců velmi kritická slova. Například **Martin Schulz**, předseda sociálnědemokratické frakce, připomněl, že Česká

republika dosud neratifikovala Lisabonskou smlouvu. Domnívá se, že chce-li se EU zhostit své úlohy globálního hráče ve světě, musí být jednotná. Tento silný základ představuje podle jeho slov Lisabonská smlouva. Pokud ji Česká republika ratifikuje, "bude to silný signál pro silnou Evropu". Martin Schulz také vyjádřil naději, že "v budoucnu bude na Pražském hradě úřadovat stejně proevropská osobnost, jakou kdysi býval král a císař Karel IV."

Také předseda frakce liberálů, Brit **Graham Watson**, připomněl Praze její závazek schválení Lisabonské smlouvy. Položil proto českému premiérovi otázku, proč Češi zatím ratifikaci Lisabonské smlouvy odložili a proč vláda podporuje umístění amerického protiraketového systému na českém území? Vytkl také nejednotnost postojů jednotlivých členských států EU z počátku roku v konfliktu Izraele a Hamásu v Gaze.

Europoslankyně **Monica Frassoni** jménem frakce Zelených prohlásila, že podle jejího názoru je program českého předsednictví poznamenán "vizí z minulosti", že je příliš liberální a příliš orientovaný na trh a obchod a dostatečně se nevěnuje sociální politice, rovným příležitostem, otázce imigrace, boji proti klimatickým změnám a klade nedostatečný důraz na soudržnost. Dotázala se v tomto ohledu, kdy Česká republika implementuje antidiskriminační směrnici a proč dosud neratifikovala Lisabonskou smlouvu? Program českého předsednictví dle jejích slov skýtá "málo příležitostí, ale hodně nebezpečí".

V debatě vystoupili rovněž naši dva poslanci Libor Rouček a Richard Falbr.

Libor Rouček řekl: "Neznám nikoho v tomto Parlamentu, kdo by si nepřál úspěch českého předsednictví. Evropané si přejí úspěch Evropské unie a úspěch českého předsednictví. Ve veřejném mínění v Evropě i v tomto Parlamentu však panují bohužel, říkám bohužel, určité obavy a určité pochyby, zda Česká republika své předsednictví úspěšně zvládne. A těch důvodů pro to je několik. Tím prvním důvodem je nestabilita uvnitř vládní koalice v České republice."

Moji kolegové například nechápu proč nyní, na samém počátku předsednictví, dochází k výměně ministrů a k rekonstrukci vlády. Jak mohou noví ministři, například dopravy či pro místní rozvoj, ministři, kteří nemají žádné evropské zkušenosti, úspěšně zvládat evropskou agendu a předsedat Evropské radě? Moji kolegové také nechápu, proč například čeští vládní křesťanští demokraté, kteří bojují o přežití, pořádají svůj volební kongres právě v době českého předsednictví?

Řadu otázek vyvolává též vztah mezi vládou a českým prezidentem. Já bych chtěl slyšet jasnou odpověď na to, zda se české předsednictví, zda se česká vláda ztotožňuje s názory prezidenta Václava Klause, který odmítá Lisabonskou smlouvu, popírá globální oteplování a tvrdí, že současná finanční a ekonomická krize byla vyvolána přílišnou regulací a existencí sociálních a environmentálních politik? Vážným důvodem k pochybám je rovněž nesplnění domácího úkolu, slibu, který jste dal kancléřce Merkelové i prezidentu Sarkozymu, že česká vláda jako předsednická země ratifikuje Lisabonskou smlouvu do konce loňského roku. Já bych chtěl slyšet jasné slovo, kdy bude tato smlouva v českém parlamentu ratifikována a proč ratifikace této smlouvy je spojována s ratifikací dvoustranných dohod se Spojenými státy o radaru?"

Richard Falbr pak poznamenal: "Na hlavu předsedy Rady (Mirka Topolánka) se snesla kritika. Já se úmyslně nepřidám. V českých pohádkách na hradě obvykle sedí moudrý k r á l , který nikoho neprovokuje, neuráží a není odborníkem na všechno. Není tomu tak na Pražském hradě. Avšak nic není dokonalé. Přesto věřím předsedovi Rady, že se s tímto handicapem úspěšně vyrovná a splní to, co nám dnes slíbil. Zním ho téměř dvacet let a těší mě pozorovat, jak i členství v Evropské unii působí kladně na jeho politický růst. Držím mu palce, protože i pro mě platí to, co říkají Španělé: 'Con mi patria, con razón o sin ella', co říkají Angličané: 'Good or bad, my country'. A já říkám: 'V dobrém i zlém se svou vlastí!'"

7. Aktuality - Zajímavosti

RUSKÝ PRÁVNÍK A NOVINÁŘKA ZAVRAŽDĚNI

V pondělí 19. ledna byl v Moskvě zavražděn známý ruský právník **Stanislav Markelov**, který zastupoval rodinu Čečenky Khedy Kungayevové. Ta byla při výslechu v roce 2000 brutálně uškrtnuta ruským vojákem Jurijem Budanovem, který na svou obhajobu před soudem uvedl, že ji považoval za nebezpečného ostřelovače. Vraždu právníka Markelova jménem Evropské unie ostře odsoudilo také české předsednictví Rady EU. Tuto lidskou i politickou tragédii umocnila skutečnost, že spolu s Markelovem byla zavražděna také novinářka deníku Novaya Gazeta, **Anastasia Baburová**, která svým zraněním podlehl až později v nemocnici. Tuto dvojnásobnou vraždu spáchal za bílého dne maskovaný, dosud neznámý, útočník, a to na rušné moskevské ulici vzdálené necelý kilometr od Kremlu. Anastasia Baburová se - podobně jako v roce 2006 zavražděná Anna Politkovská - ve své novinářské práci zaměřovala hlavně na porušování lidských práv v Čečensku ze strany ruských úřadů.

Přestože se ruský velvyslanec při EU, Vladimír Chizov, snažil uklidňovat reportéry v Bruselu tím, že za vraždou pravděpodobně stojí organizovaný zločin, pochybnosti přetrvávají. **České předsednictví EU** ve svém stanovisku uvedlo, že tyto vraždy jsou zatím "posledním ze série útoků na obhájce lidských práv, novináře a zástupce neziskových organizací". Renomované mezinárodní neziskové organizace zabývající se oblastí lidských a občanských práv přinášíjí zdrcující fakta. Organizace **'Reportéři bez hranic'** vloni spočítala, že od nástupu Vladimíra Putina k moci bylo v Rusku zavražděno už 21 novinářů. A tento počet se neustále zvyšuje. Profesor americké Stanfordské univerzity Michael McFaul, který je zároveň poradcem prezidenta Baracka Obamy, uvádí, že Rusko je dnes pro novináře třetí nejnebezpečnější zemí na světě; horší situace pro práci žurnalistů je prý již jen v Iráku a Kolumbii.

Jiná nezisková organizace, **'Human Rights First'**, ve své zprávě z roku 2005 zdokumentovala desítky

případů hrubého porušování lidských práv ze strany ruských orgánů v Čečensku. Jen pár příkladů za všechny: Aslan Davletukaev, novinář pracující pro Společnost rusko-čečenského přátelství, byl ve svém bytě přepaden ruskými federálními agenty a zastřelen zezadu do hlavy. Luisa Betergiraeva, dobrovolnice pracující pro tutéž organizaci, byla zastřelena ruskými vojáky u jejich stanoviště. Rodiče a strýc Shamsudina Tangieva, zaměstnanec neziskové organizace Memorial, byli zastřeleni ruskými federálními vojáky. Ali Astamirov, čečenský novinář ve službách tiskové agentury Agence France Presse, byl unesen a je dosud nezvěstný. Zura Bitieva, protiválečná aktivistka, byla měsíc ruskými federálním úřady nelegálně zadržována, pak byla zavražděna. Její manžel, syn a bratr byli zavražděni poté, co patnáct rusky mluvících mužů vtrhlo do jejich bytu. Na místě tragédie bylo nalezeno živé jednorozné dítě s páskou přelepenou přes ústa... Podobné zdokumentované případy hrubého porušování lidských a občanských práv v Rusku nalezneme ve zprávách dalších mezinárodních organizací, jako jsou například 'Amnesty International', 'Human Rights Watch' anebo již zmíněni **'Reportéři bez hranic'**.

A právě oběti či pozůstalé tohoto utrpení právník Markelov zastupoval a novinářka Baburová o jejich případech informovala. 19. ledna letošního roku byli oba zavražděni. Život v Putinově autoritativním Rusku jde dál... (VM)

**REPORTERS
WITHOUT BORDERS**
FOR PRESS FREEDOM

ČEKÁJÍ EU OBČANSKÉ NEPOKOJE?

Světová finanční a hospodářská krize může způsobit zemím a lidem mnoho problémů. Po krachu finančních trhů se začíná prohlubovat i krize reálné ekonomiky. Řada zemí se již ocitla oficiálně v recesi, jako například Japonsko, Velká Británie, Irsko nebo Španělsko. Je jen otázkou času, kdy se krize naplno projeví také u nás v České republice. Celosvětově klesá poptávka, což nutí podniky omezovat výrobu a tudíž propouštět své zaměstnance. Nezaměstnanost rapidně vzrůstá, což dále oslabuje kupní sílu obyvatelstva a snižuje poptávku po zboží. Vlády jednotlivých zemí, na čele se Spojenými státy americkými, přicházejí se záchrannými balíčky na podporu ekonomiky. Investice do veřejné infrastruktury, vzdělání a obnovitelné energie či třeba různé formy daňových úlev mají nastartovat ekonomiku v mnoha zemích světa. V Německu chce vláda například přispívat těm občanům, kteří se rozhodnou nechat sešrotovat svůj starý automobil a pořídit si vůz nový.

Nikdo (možná až na politické leadery České republiky, jako jsou pánové Klaus, Topolánek nebo Kalousek) nezpochybňuje hloubku a vážnost krize. Jedním z jejích důsledků mohou být totiž i sociální nepokoje vyvolané dramatickým zhoršením ekonomické a sociální situace občanů. Vezměme si jako modelový příklad **Island**. Tato relativně malá ostrovní země patřila ještě donedávna k nejbohatším státům světa, kde se občané těšili nadprůměrně vysoké životní úrovni. Situaci na Islandu se však naprosto zásadně změnila. Bankovní systém zcela zkolaboval, islandská měna prudce oslabila, vklady a úspory občanů se buď nenávratně ztratily anebo výrazně znehodnotily. Nezaměstnanost, na Islandu donedávna považována za cizí slovo, se vyšplhala na deset procent a určitě dále poroste. V důsledku všech těchto událostí došlo k občanským nepokojům (demonstrace před parlamentem musela rozhánět policie slzným plynem), které nakonec způsobily pád vlády. Země se tak vedle finanční a ekonomické ocitla také v krizi politické.

Tento skoro hororový scénář přinutil členské země EU, aby velmi pozorně monitorovaly vývoj domácí situace a navzájem se o něm informovaly. Sociální

nepokoje se již totiž dávno neomezují jen na Island. Bouře v **Řecku**, které zde vypukly v prosinci minulého roku, ještě zcela neutichly, za to si však vyžádaly již jeden lidský život, mnohá zranění a miliardové škody na majetku. Vláda, jejíž důvěra u občanů je prakticky na nule, se reálně obává dalšího pokračování násilí. Svědky dalších nepokojů jsme pak v posledních týdnech byli také v **Litvě**, **Lotyšsku** a **Bulharsku**, tedy zemích rovněž zasažených ekonomickou krizí. V Bulharsku a Lotyšsku se demonstranti dokonce pokusili podpálit tamní parlamenty.

Ostatní členové EU, u nichž zatím panuje relativní klid, situaci v postižených zemích bedlivě sledují. Jarní summit Evropské rady se tak bude prioritně zabývat tím, jak opětovně nastartovat evropskou ekonomiku a zamezit tak případným sociálním nepokojům. Předseda Mezinárodního měnového fondu, Dominique Strauss-Kahn, otevřeně předpovídá, že stále více se prohlubující hospodářská krize vyvolá další bouře. K nejvíce ohroženým zemím podle něj patří Maďarsko, Ukrajina, Lotyšsko, Bělorusko a další státy východní Evropy, a také Francie a Velká Británie. 'Situace je opravdu velmi, velmi vážná', konstatoval Strauss-Kahn. (VM)

Nashledanou opět příště!

Dotazy, náměty a připomínky zasílejte na tyto adresy:

Email Brusel: vaclav.mls@europarl.europa.eu

Email Praha: zstocklova@socdem.cz

Email Most: asistent@falbr.cz

Internet: www.liborroucek.cz / www.falbr.cz

www.socialistgroup.eu

8. Z diáře europoslanců

Dr. Libor Rouček

7. ledna. Rozšířené předsednictvo Zahraničního výboru jednalo s izraelským velvyslancem při EU a zástupcem Palestinské samosprávy o

současné krizi na Blízkém východě.

8. ledna. Účast na mimořádném zasedání Zahraničního výboru k zastavení dodávek zemního plynu do Evropy. Diskuse se zástupci ruského Gazpromu a ukrajinského NaftoGazu. V Praze, v Poslanecké Sněmovně Parlamentu ČR vystoupení na konferenci "The Prague Conference - on the European Way of Security 2009".

9. ledna. Úřední hodiny pro veřejnost, Lidový dům.

12. - 15. ledna. Účast na plenárním zasedání EP ve Štrasburku. Vystoupení v rozpravě k českému předsednictví v Radě EU a k situaci v Gaze. Setkání s premiérem M. Topolánkem a vicepremiérem A. Vondrou. Rozhovor pro EuroParlTv, Českou televizi, Le Monde a rakouskou veřejnoprávní televizi ORF. Zasedání zahraničního výboru k situaci v Gaze a krizi v dodávkách zemního plynu.

19. - 21. ledna. Účast na jednání Zahraničního výboru v Bruselu. Poslanci přivítali Karla Schwarzenberga, ministra zahraničí ČR, který představil zahraničněpolitické priority českého předsednictví EU. V souvislosti s připravovanou zprávou Libora Roučka k problematice "gender mainstreaming ve vnějších vztazích EU" proběhla pracovní diskuse a prezentace této problematiky. Rozhovor pro Českou Televizi - nástup prezidenta Obamy. Rozhovor pro Deutschland Funk na téma Lisabonské smlouvy.

22. ledna. Účast na jednání KVV ČSSD Středočeského kraje.

26. ledna. Návštěva nemocnice v Kladně. Beseda s kladenskými středoškoláky a klienty domova seniorů. Návštěva Řízení letového provozu v Jenči.

27. - 29. ledna. Účast na jednání pracovní skupiny PES Zahraničního výboru. Účast na jednání frakce PES. Pracovní schůzka k přípravě voleb do EP.

30. ledna. Účast na plesu Středočeské ČSSD.

JUDr. Richard Falbr

1. ledna. Účast v diskusním pořadu České televize Otázky Václava Moravce, téma: české předsednictví EU a volby do EP.

6. - 9. ledna. Agenda kanceláře v Mostě; pracovní schůzky s představiteli Českomoravské konfederace odborových svazů.

12. - 15. ledna. Účast na plenárním zasedání EP ve Štrasburku. Vystoupení v rozpravě k českému předsednictví v Radě EU. Setkání s premiérem M. Topolánkem a vicepremiérem A. Vondrou. Dvakrát interview španělským médiím, vystoupení ve dvou pořadech francouzské veřejnoprávní televize. Příprava zprávy k aktivnímu začleňování nezaměstnaných na trh práce (R. Falbr stínový zpravodaj).

18. ledna. Účast a vystoupení na Krajské konferenci ČSSD Ústeckého kraje v Chomutově. Setkání s běloruským politikem a odborářem Aleksem Michalevičem na téma politika EU vůči Bělorusku i otázky spojené s odbory.

19. ledna. Účast na zasedání Komise lidských zdrojů ustavené Hospodářskou a sociální radou Mostecka. Účast na recepci k oslavě 50. výročí kubánské revoluce na pozvání Chargé d'affaires Kuby, paní Bárbary Montalvo Álvarez.

20. - 21. ledna. Účast na jednání Výboru pro zaměstnanost a sociální věci. Ministr Nečas představil priority českého předsednictví. Účast na neformálním setkání týmu, který bude za EP jednat o směrnici o pracovní době - Richard Falbr bude členem delegace 27 poslanců, kteří budou reprezentovat EP ve smířím řízení s Radou EU. Setkání s Tomášem Škalydem, radním kraje Vysočina pro oblast cestovního ruchu a kultury.

23. ledna. Přípravný výbor ČSSD pro volby do EP.

26. ledna. Setkání s poslancem Petrem Červenkou a zástupci odborové organizace zaměstnanců Chemopetrol, a.s. - prodej bytů ve vlastnictví této společnosti. Schůzky s představiteli několika okresních hospodářských a sociálních rad Ústecka.

27. ledna. Běžná agenda kanceláře, Most.

30. ledna. Přípravný výbor ČSSD pro volby do EP.